

**ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400303622**

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
община Кърджали за 2021 г.

София, 2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Обръщане на внимание – ползван заем от чужди средства	4
Правно основание за извършване на одита	5
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет	5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет	5
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет	7
Некоригирани неправилни отчитания.....	7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.....	11
Коригирани неправилни отчитания.....	12
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	14
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	15

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ЕБК	Единна бюджетна класификация
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
В и К	Водоснабдяване и канализация
ООД	Дружество с ограничена отговорност
ЗВ	Закон за водите
МФ	Министерство на финансите
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
ЗЗД	Закон за задълженията и договорите
ЗСч	Закон за счетоводството
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ДР	Допълнителни разпоредби
ДСД	Други сметки и дейности
ЕС	Европейски съюз
АОС	Акт за общинска собственост

**ДО
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
Г-Н ХАСАН АЗИС
КМЕТ НА ОБЩИНА КЪРДЖАЛИ**

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Кърджали, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2021 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на община Кърджали към 31 декември 2021 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Кърджали в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Обръщане на внимание – ползван заем от чужди средства

Сметната палата обръща внимание на т. I „Обща информация“ от приложението към консолидирания годишен финансов отчет, в което по подходящ начин е посочено, че към 31.12.2021 г. не е погасен предоставеният в предходен период заем на „Пазар на производителите“ ЕАД, гр. Кърджали, в размер на 175 000 лв. Заемът е отчетен правилно на касова и начислена основа в отчетни групи „Бюджет“ и „Други сметки и дейности“ (ДСД). През 2020 г. е сключено споразумение между община Кърджали и

„Пазар на производителите“ ЕАД за разсрочено плащане на задължението. Към 31.12.2021 г. са погасени само 5 вноски (в общ размер на 25 000 лв.) съгласно споразумението.

Съгласно чл. 147 от Закона за публичните финанси чрез сметките за чужди средства не може да се извършват и отчитат други дейности освен администрирането на чужди средства и дейността на съответните държавни органи по принудително изпълнение и конфискуване на активи и последващо управление и разпределение на събраните средства съгласно изискванията на приложимото законодателство.

Сметната палата не модифицира одитното мнение по отношение на този въпрос.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2022 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-03-036 от 16.04.2022 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се

очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениета на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

1. Във връзка с подписан през месец март 2016 г. договор между Асоциацията по В и К на обособената територия, обслужвана от ВиК ООД – гр. Кърджали, и Анекс № 1 от месец март 2019 г. към договора за стопанисване, поддържане и експлоатация на В и К системите и съоръженията и предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги на потребителите, сключен на основание чл. 198п от Закона за водите, не е прилаган линейния метод при признаване на приходите от правото на ползване на ВиК инфраструктура на територията на община Кърджали.¹

1.1. Тъй като по същество, възмездното предоставяне на право на стопанисване, поддържане и експлоатация на В и К инфраструктура (включително и срещу непарична насрещна престация) от икономическа гледна точка представлява форма на концесия на тези активи, следва да се прилагат изискванията за признаване на приходи от концесии чрез използването на линейния метод, съгласно указанията на МФ дадени в т.т. 17.6 и 17.7 от ДДС № 20 от 2004 г.

В приложението към годишния финансов отчет не е оповестена информация относно размера на признатия приход, произтичащ от договорите по чл. 198п, ал. 1 от Закона за водите (ЗВ), който е изцяло за сметка на насрещни престации в натура (насрещни доставки) и придобитите през текущата година активи (включително подобрения и основен ремонт на активи), предоставени като насрещна престация от В и

¹ Одитно доказателство № 1

К оператора за ползването на В и К инфраструктурата.

Не са спазени изискванията за признаване на приходи чрез използването на линейния метод, съгласно т.т. 17.6 и 17.7 от ДДС № 20 от 2004 г. и т. 16.1 от Писмо № 91-00-106 от 22.02.2017 г., относно отчитането на операциите между В и К операторите и съответните общини/областни администрации и свързаните с тях разчети въз основа на договори и т. 3б от същото писмо относно оповестяване в приложението към годишния финансов отчет на размера на признатия приход, произтичащ от договорите по чл. 198п, ал. 1 от ЗВ, когато е изцяло или частично за сметка на насрещни prestaции в натура (насрещни доставки); и придобитите в текущата година от бюджетната организация активи (включително подобрения и основен ремонт на активи), предоставени като насрещна prestaция от В и К оператора за ползването на В и К инфраструктурата, както и наличните към края на отчетната година вземания/задължения по договорите по чл. 198п, ал. 1 от ЗВ.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено по характер.

1.2. Извършени разходи за монтаж на водомери и подмяна на ВиК материали, с единични стойности под определения стойностен праг за признаване на ДМА, неправилно са признати в отчетна група „Бюджет“ към 31.12.2021 г. по дебита на сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“, вместо по сметка 4961 „Коректив за вземания от местни лица“ на обща стойност 176 370 лв.²

Съгласно т. 20 от писмо № 91-00-106 от 22.02.2017 г. на МФ, в прихода не следва да се включва стойността на стоки и услуги, които не се капитализират в активи на бюджетната организация, включително и ако за данъчни цели тези суми се включват в стойността на фактурата, издавана от ВиК оператора на общината като насрещна доставка. Разходите за външни услуги и материали попадат в обхвата на такива стоки и услуги, тъй като възникналата икономическа изгода е с краткосрочен характер и се потребява директно от ВиК оператора, а не от общината, поради което тези суми не би следвало да се включват при определяне на прихода.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в Писмо № 91-00-106 от 22.02.2017 г., относно прехвърлянето и отчитането на активи – публична собственост от ВиК операторите към общините и изискването за осчетоводяването на разходите по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

С размера на допуснатото неправилно отчитане е завишен шифър 0012 „Компютри, транспортни средства и оборудване“ и занижен шифър 0076 „Други вземания“ от актива на баланса.

2. При извършената проверка на предприетите действия към 31.12.2021 г. за коригиране на неправилни отчитания и несъответствия, установени при извършен финансов одит на ГФО за 2020 г. се установи, че не са коригирани неправилни отчитания, оказващи влияние на информацията в годишния финансов отчет към 31.12.2021 г. на община Кърджали:

2.1. В отчетна група „Бюджет“, авансови плащания към изпълнители по договори, в общ размер 445 261 лв., изплатени през предходни отчетни периоди, са осчетоводени по аналитични партии с наименованията на съответните контрагенти на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“.³

Към 31.12.2020 г. не е извършена инвентаризация и анализ на салдото на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“ относно това, по кои договори са изплатени,

² Одитно доказателство № 1

³ Одитно доказателство № 2

приключило ли е и прието ли е изпълнението на дейностите по договорите и има ли основание за закриване на авансите или възстановяването им от контрагентите.

На одитния екип не са предоставени информация и документи, удостоверяващи основанието за извършеното авансово плащане или основание за неговото отписване. Съгласно представени обяснения от одитираната организация авансовите плащания са извършени през 2009 г. и 2010 г. и на контрагентите не са изпращани писма за потвърждаване на салдата по сметката.

Към 31.12.2021 г., на основание Заповед № 1267 от 11.11.2021 г. на кмета на община Кърджали за извършване на инвентаризация на разчетите е съставен протокол от назначена комисия за преглед и анализ на вземанията на община Кърджали по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“. В протокола е посочено, че във връзка с „извършен анализ и проверка на салда, счетоводни регистри и налични архивни документи, комисията констатира вземания с изтекъл давностен срок на погасяване, както и такива, които на практика са счетоводно неприспаднати“. Към протокола не са приложени документи – договори, фактури, протоколи за приемане на извършената работа, извлечения от счетоводната система и др. Съгласно предоставено от главен счетоводител обяснение „Документалният архив на община Кърджали за периода до 2010 г. е унищожен, поради изтекъл срок на съхранение.“⁴

Съставени са счетоводни записвания по кредита на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“⁵ в кореспонденция със:

- сметка 6915 „Отписани други вземания (приходно-разходни позиции) от местни лица“, като са отписани авансови плащания, в общ размер на 345 261 лв., поради изтекъл давностен срок по чл.110-120 от Закона за задълженията и договори (ЗЗД), и

- сметка 6994 „Намаление на финансови активи (приходно-разходни позиции) от други събития“ с отписано авансово плащане, в размер на 100 000 лв., с посочено в МО основание „счетоводно неприспаднат аванс от минали години“. На одитния екип не са предоставени документи, които да послужат за основание на направения извод.

По време на одита се извърши алтернативна одитна процедура, като от одитният екип са изпратени писма до две от фирмите изпълнители, с искане на информация относно дължимите суми към община Кърджали. Получен е отговор от едната фирма, с който не потвърждава задължение от 100 000 лв. към община Кърджали. Другият контрагент не е открит на посочения в Търговския регистър адрес за седалище и управление на фирмата, и одитния екип не може да потвърди дали вземането не е дължимо.

Платените аванси на контрагенти, в размер на 345 261 лв., са отписани поради изтекъл давностен срок и 100 000 лв., без наличието на документална обосноваост.

Сметната палата няма основание да препоръча отписване на вземане от доставчици по аванси, признати по баланса, преди предприемане на всички законови действия за тяхното събиране, вкл. по съдебен ред, чрез извънсъдебна спогодба или друг способ, в съответствие с приложимите нормативни изисквания. С чл. 26, ал. 1, т. 3 от Закона за счетоводството, е регламентирано, че позициите, които се представят във финансовите отчети, се признават и оценяват в съответствие с принципа за предпазливост.

Не са предприети действия за защита на интересите на общината, като:

⁴ Акт за унищожаване на от 08.09.2015 г.

⁵ Одитно доказателство № 2

- за периода от 2009 г. до 2020 г. от община Кърджали не е извършвана инвентаризация на салдото по аналитичните партии на предоставените авансови плащания, признати по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“, като е допуснато унищожаване на счетоводен архив, удостоверяващ основание за тяхното изплащане;

- не са въведени и прилагани правила за текущ контрол и последващи оценки на изпълнението, съгласно изискванията на ЗФУКПС, като не са въведени контролни дейности относно спазването на сроковете и изпълнението на задълженията на доставчиците по аванси, което е в противоречие с чл. 13, ал. 3 от ЗФУКПС;⁶

- не са предприети други управленски решения за привеждане на документирането и отчетността на стопанските операции в съответствие с действащите нормативни актове, включително не са инициирани от ръководството и отговорните за това лица проверки относно извършени услуги за сметка на авансите;

- при наличие на основание за това, по съдебен ред не са потърсени от контрагентите сумите за неизпълнените доставки/услуги преди изтичане на погасителната давност.

Не е спазен принципа за предпазливост съгласно чл. 26, ал. 1 т. 3 от Закона за счетоводството.

Не са спазени принципите за законосъобразност и добро финансово управление - икономичност, ефикасност и ефективност, задължение на разпоредителите с бюджет по ЗПФ и ЗФУКПС, което е нарушение на бюджетната дисциплина, по смисъла на § 2 от ДР на Закона за публичните финанси.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено по характер.

2.2. Към 31.12.2021 г., в отчетна група ДСД е установена разлика, в размер на 41 702 лв., при съпоставяне на сбора на крайните дебитни салда на счетоводни сметки 5011 „Касови наличности в левове“ (0 лв.), 5013 „Текущи банкови сметки в левове“ (1 383 856 лв.) и 5314 „Предоставени дългосрочни заеми и временна финансова помощ на предприятия“ (175 000 лв.) с крайното кредитно салдо на сметка 4831 „Временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица“ (1 517 154 лв.).⁷

Допуснатото неправилно отчитане е установено и при извършените финансови одити на ГФО за 2019 г. и 2020 г. на община Кърджали и не е коригирано към 31.12.2021 г., което оказва влияние относно вярното и честно представяне на финансовото и имущественото състояние на общината.

Съгласно представени обяснения от главния счетоводител, разликата е с произход от предишни отчетни периоди за отчетени средства по сметки 1108 „Акумулиран прираст/намаление от други дейности“ и 1109 „Акумулиран прираст/намаление в нетните активи от преоценки и други събития“, които след операциите по т. 59 от ДДС № 20 от 2004 г. са прехвърлени по сметка 1009 „Капитал в други нетни активи и дейности“. Към 31.12.2013 г., в изпълнение изискванията на т. 15 от ДДС № 12 от 2013 г., салдото по сметка 1009 „Капитал в други нетни активи и дейности“ е прехвърлено по сметка 1001 „Разполагаем капитал“ и е формирано крайно кредитно салдо в размер на 41 702 лв.

На одитния екип не са предоставени документи и конкретни обяснения относно вида на стопанските операции, в резултат на които е намалено салдото по сметка 4831 „Временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица“ и е допусната

⁶ което е в несъответствие с изискванията на чл. 13, ал. 3, т. 5 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, методическите насоки и указанията на министъра на финансите

⁷ Одитно доказателство № 2

разлика между наличностите на парични средства и временните депозити и гаранции в отчетна група ДСД. В тази връзка, одитният екип няма увереност и не може да потвърди салдото по сметка 4831 „Временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица“ към 31.12.2021 г.

Не са спазени разпоредбите на чл.чл. 147 и 148 от ЗПФ, съгласно които чрез сметките за чужди средства не може да се извършват и отчитат други дейности освен администрирането на чужди средства както и постъпления, които не представляват чужди средства подлежащи на отразяване като приходи, разходи, трансфери или финансиране само по съответните бюджети или средства от ЕС. Не е спазена и разпоредбата на чл. 3, ал. 3 от ЗСч изискването за счетоводно отчитане на основата на документална обоснованост.

Не са спазени изискванията на чл.чл. 163 и 164 от ЗПФ относно осъществяване на счетоводството от бюджетните организации на база ЗСч, ЗПФ, стандартите и указанията на МФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от ДР на ЗПФ.

Установеното неправилно отчитане е оценено по характер.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

1. Наличните към края на годината задължения за разходи по бюджета на общината са в размер на 26 999 070 лв. и представляват 37,5 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години (71 952 930 лв.). Превишението на бюджетния показател е в размер на 16 206 130 лв. или 22,5 на сто в повече спрямо допустимите 15 на сто от отчетените разходи за последната година.⁸

Нарушена е разпоредбата на чл. 94, ал. 3 във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 2 от ЗПФ, и във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

2. Наличните към края на годината просрочени задължения за разходи са в размер на 12 708 191 лв. и представляват 14,8 на сто от отчетените разходи за последната година (85 691 801 лв.). Превишението на бюджетния показател е в размер на 8 423 600 лв. или 9,8 на сто в повече спрямо допустимите 5 на сто от отчетените разходи за последната година.

Не са спазени изискванията на чл. 94, ал. 3, т. 3 във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 4 от ЗПФ и във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

3. Наличните към 31.12.2020 г. просрочени задължения за разходи са в размер на 9 941 143 лв. и представляват 13,3 на сто от отчетените разходи за последната година (74 575 508 лв.). Превишението на бюджетния показател е в размер на 6 212 368 лв. или 8,3 на сто в повече спрямо допустимите 5 на сто от отчетените разходи за последната година. Към 31.12.2021 г. просрочените задължения са в размер на 12 708 191 лв., или със 2 767 048 лв. в повече спрямо отчетените към края на предходната година просрочени задължения.

Не са спазени изискванията на чл. 128, ал. 4 от ЗПФ да не се допуска увеличение на наличните по бюджета на общината към края на годината просрочени задължения спрямо отчетените към края на предходната година, ако наличните към края на предходната година просрочени задължения надвишават 5 на сто от

⁸ Одитно доказателство № 8

отчетените разходи, във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

4. Към 31.12.2021 г. по сметка 5311 „Предоставени краткосрочни заеми и временна финансова помощ на предприятия“ в отчетна група „Бюджет“ е осчетоводен предоставен заем от община Кърджали на „Пазар на производителите“ ЕАД, съгласно решения на общинския съвет №№210 от 31.07.2012 г. и 251 от 08.11.2012 г., в размер на 900 000 лв. Срокът за възстановяване на заемът е изтекъл през 2013 г.⁹.

От одитният екип е отправено писмено запитване относно предприетите действия от страна на общината за възстановяване на заема, след което на 16.06.2022 г. е сключено споразумение за разсрочено плащане на задължението и на 20.06.2022 г. е внесена първа вноска от страна на търговското дружество.

Не са начислени разходи за лихви, предвид разпоредбите на чл. 105, ал. 1 от ЗПФ, съгласно които при невъзстановяване в срок на отпуснатите от общините временни безлихвени заеми за общини и други бюджетни организации, чиито бюджети не са част от държавния бюджет, се дължат лихви съгласно Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.

Не са спазени разпоредбите на чл.103 ал.2 и чл. 105, ал. 1 от ЗПФ относно отпускането на безлихвени заеми на други общини, както и на други бюджетни организации, чиито бюджети не са част от държавния бюджет, със срок за възстановяване не по-дълъг от края на следващата бюджетна година, както и задължението на общината да начисли лихви за просрочие от 2013 г. до момента на пълното погасяване на заема. Съгласно чл. 103, ал. 2 от ЗПФ отпускането на заемите не следва да възпрепятства своевременното разплащане на задълженията по бюджета на общината, от който е предоставен заемът, което изискване не е спазено предвид установеното наличие на просрочени задължения за разходи към 31.12.2020 г. и към 31.12.2021 г.

Не са спазени принципите за законосъобразност и добро финансово управление - икономичност, ефикасност и ефективност, задължение на разпоредителите с бюджет по ЗПФ и ЗФУКПС, което е нарушение на бюджетната дисциплина, по смисъла на § 2 от ДР на Закона за публичните финанси.

Коригирани неправилни отчитания

1. При проверка на признатите активи по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД се установи, че в община Кърджали през 2021 г. са издадени 423 бр. нови актове за общинска собственост (АОС) за поземлени имоти, непризнати в отчетността на общината през предходни отчетни периоди, в т.ч.:

а) 401 броя са признати правилно в отчетна група ДСД по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, но неправилно по данъчна оценка вместо по справедливата им стойност, в т.ч. част от имотите са признати по значително занижени стойности.¹⁰

Следвало е в съответствие със Счетоводната политика на община Кърджали, първоначалното признаване на дълготрайните активи, получени в резултат на

⁹ Одитни доказателства № 5

¹⁰ Например: АОС №№ 6962/25.01.2021 г.; 6963/25.01.2021 г.; 6977/23.04.2021 г.; 7153/30.08.2021 г.; 7164/30.08.2021 г.; 7235/10.09.2021 г.; 7263/10.09.2021 г.; 7343/25.11.2021 г.;

безвъзмездна сделка да е по справедлива стойност. Данъчната оценка може да се използва за първоначална оценка само доколкото се явява надежден индикатор за справедливата стойност на съответния имот, в противен случай, тя не би следвало да се взема предвид.

По време на одита съгласно Заповед № 597 от 20.05.2022 г. на кмета на община Кърджали е назначена комисия, която да извършен преглед за последващи оценки на признатите по занижени стойности в отчетността на общината през 2021 г. активи (земи), като разликата между данъчната оценка и справедливата стойност на имотите, в размер на 6 116 782 лв., е осчетоводена по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и кредита на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“.

б) 22 броя имоти, на които е определена справедлива стойност в размер на 228 024 лв., към 31.12.2021 г. не са признати в отчетна група ДСД по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.¹¹

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.5. от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 4.7, б. „б“ от СС № 16 „Дълготрайни материални активи“, както и раздел V „Оценка на активите“, т. „Б“ Нематериални дълготрайни активи, т. 1 „Признаване на нематериални дълготрайни активи“, т. 1.б. „Дълготрайни материални активи“ от утвърдената счетоводна политика на община Кърджали, относно осчетоводяване на активите по справедлива стойност при първоначалното им безвъзмездно придобиване“. Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние на предприятието и т. 43 от ДДС № 7 от 2021 г. на МФ, относно осчетоводяване на всички активи и пасиви.

2. В отчетна група „Бюджет“, авансови плащания по 11 броя договори¹², на обща стойност 1 272 199 лв., са осчетоводени неправилно два пъти като реализирани ангажименти по дебита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ в кореспонденция със сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“ - правилно при осчетоводяване на авансовите плащания и неправилно с автоматична счетоводна операция при приспадане на аванса. В резултат на допуснатото неправилно отчитане е занижено салдото по сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи - наличности“.¹³

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 90 от ДДС № 08 от 2018 г., относно счетоводно отчитане на авансови плащания като реализирани ангажименти, тъй като тези плащания също представляват договорно задължение, независимо от това, кога ще бъдат извършени. Допусната е техническа грешка.

3. Приходи от предоставено безвъзмездно право на ползване на активи на бюджетни организации¹⁴ под формата на наем, на стойност 178 712 лв., са начислени

¹¹ Одитни доказателства №№ 3 и 7

¹² договор № 17218-03 от 14.12.2020 г.; договор № 17222-03 от 16.12.2020 г.; договор № 16355-03 от 14.08.2019 г.; договор № 17650-03 от 01.03.2021 г.; договор № 17104-03 от 07.08.2020 г.; договор № 15996-03 от 07.03.2019 г.; договор № 17299-03 от 20.01.2021 г.; договор № 17299-03 от 20.01.2021 г.; договор № 17393-03 от 11.02.2021 г.; договор № 17392-03 от 11.02.2021 г. и договор № 16363-03 от 16.08.2019 г.

¹³ Одитни доказателства № 4 и 7

¹⁴ „Българско национално радио“ гр.София, „Театрално музикален център – Кърджали“ гр. Кърджали, Областна пробационна служба – Териториално звено на Главна Дирекция „Изпълнение на наказанията“

приписани приходи неправилно по сметка 7189 „Приписани други приходи“, вместо по сметка 7181 „Приписани приходи от наеми и концесии“.¹⁵

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т.17.15 от ДДС № 20 от 2004 г., относно предоставянето на безвъзмездно право на ползване на активи на небюджетни организации и изискванията за осчетоводяването на приходите по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г. на МФ.

4. Предоставен заем от община Кърджали през 2012 г. на „Пазар на производителите“ ЕАД, в размер на 900 000 лв., е с изтекъл срок на възстановяване и към 31.12.2021 г. От общината не е начислена индивидуална провизия за несъбираемост на вземане от безлихвен заем, по дебита на сметка 6713 „Разходи за провизии за заеми и други вземания (финансиращи позиции)” и по кредита на сметка 5391 „Провизии за предоставени заеми и временна финансова помощ на предприятия“.

В раздел IX „Провизии и начислени разходи“ от Счетоводната политика на общината е регламентирано, че провизиите на вземанията се определят индивидуално за всяко вземане.

Съгласно протокол за определяне на провизия за вземания от „Пазар на производителите” ЕАД гр. Кърджали са взети предвид мотивите изложени от управителя на дружеството, като е определена и начислена провизия на вземането в размер на 25 % (225 000 лв.).

Не са спазени разпоредбите на т.36.2 от ДДС 20/2004 г. и т.2 от Раздел IX „Провизии и начислени разходи“ от Счетоводната политика на община Кърджали, относно провизиране за несъбираемост на вземанията от директно предоставени от бюджетните предприятия заеми, аванси, продажби и други разчети.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Въведените контролни дейности в областта на счетоводната отчетност не са прилагани непрекъснато през целия одитиран период и не са минимизирали риска от допускане на неправилни отчитания при осчетоводяване на приходи, заеми, авансови плащания, дълготрайни материални активи (новоактувани поземлени имоти), получени в резултат на безвъзмездна сделка, като и на двойно начислени реализирани ангажименти по задбалансови сметки.

Не са въведени контролни дейности, които да ограничат риска от допускане на неправилни отчитания, свързани със събиране/възстановяване на авансови плащания по неизпълнени от доставчици по аванси услуги, преди погасяването им по давност.

На основание т. 68 от писмо ДДС № 7 от 2021 г. на МФ, по време на финансовия одит са извършени корекции на Баланс/ОПР към 31.12.2021 г. на община Кърджали. Коригираният ГФО за 2021 г. е зареден в системата ИСО на МФ на

гр. Кърджали, Общинска служба „Земеделие“ гр. Кърджали, „Районна здравноосигурителна каса“ гр. Кърджали, „Агенция по заетостта“ гр. София, Агенция „Социално подпомагане“ гр. Кърджали, Териториално звено на Главна Дирекция „ГРАО“ гр. Кърджали, Областна Дирекция „Полиция“ гр. Кърджали, Областна Дирекция „Земеделие“ гр. Кърджали, Комисия за защита от дискриминация гр. София, Регионален инспекторат по образование на МОН гр. Кърджали, Изпълнителна агенция по околна среда гр. София, „Дом за медико-социални грижи за деца“ гр. Кърджали

¹⁵ Одитни доказателства №№ 6 и 7

20.06.2022 г. и е представен в Сметната палата (ИРМ Кърджали) с вх. № 07-02-412 от 22.06.2022 г.

В подкрепа на констатациите са събрани 8 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Кърджали, бул. „България“ № 41 стая № 614

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 306 от 08.09.2022 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Кърджали и един за Сметната палата.

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
01	Констативен протокол №2.2-1; Работен документ № 2.16-16; фактури и протоколи, извлечение от счетоводната система;	26
02	Работен документ № ГФО 2.17-2 за проверка на извършените корекции от одитираната организация за отстраняване на неправилните отчитания, констатирани при одита на ГФО за 2020 г., извлечения от счетоводната система, информация	28
03	Работен документ № 2.16-17; приложение 5; заверено копие от счетоводна политика; заверени копия на АОС; хронология на счетоводните записвания;	877
04	Работен документ 2.30-12 за проверка на поети и реализирани ангажименти за разходи по сключени договори сметки 9200; 9800; 9803; 9809; 9860 в общинска администрация, извлечения от счетоводната система, договори	101
05	РД № ГФО 2.16-11 за проверка и анализ на салдото по сметка 5311 „Предоставени краткосрочни заеми и временна финансова помощ на нестопански организации“ в отчетна група „Бюджет“, извлечения от счетоводната система, обяснение	14
06	Работен документ № 2.25-1; хронологична ведомост на счетоводните записвания, потвърдителни писма;	42
07	Извлечения от счетоводната система за извършени корекции на установени неправилни отчитания, коригирана оборотна ведомост	93
08	РД № ГФО 2.16-1 за проверка на показатели по чл.130а от Закона за публичните финанси, данни на МФ	4